

CHIẾN LƯỢC PHÁT TRIỂN CỦA LIÊN BANG NGA NHỮNG THẬP KỶ ĐẦU THẾ KỶ XXI VÀ SỰ LỰA CHỌN ĐỘT PHÁ, CÁCH TÂN

ĐẶNG THỊ PHƯƠNG HOA^(*)

Bước vào thế kỷ XXI, thế giới lâm vào cuộc khủng hoảng kinh tế toàn cầu, hầu hết các quốc gia đều đang xem xét lại mô hình tăng trưởng của mình, cân nhắc đề ra chiến lược phát triển trung và dài hạn cho phù hợp với thời đại. Trong xu hướng đó, Liên bang Nga đứng trước hai sự lựa chọn: quán tính-thị trường và đột phá, cách tân. Nếu lựa chọn chiến lược quán tính-thị trường, tương lai đất nước sẽ dựa trên hệ tư tưởng của chủ nghĩa tự do mới và chủ nghĩa thị trường, hy vọng vào sức mạnh toàn năng của thị trường, mở cửa để các công ty xuyên quốc gia sử dụng đất nước như một nguồn cung cấp năng lượng, nguyên liệu thô và chấp nhận trở thành thị trường tiêu thụ sản phẩm. Còn nếu lựa chọn chiến lược đột phá, cách tân, vai trò và trách nhiệm của nhà nước sẽ phải phát huy tối đa trên mọi lĩnh vực, đặc biệt trong việc chiếm lĩnh và phổ cập khoa học kỹ thuật, cơ cấu lại nguồn lực để phát triển bền vững trong dài hạn. Theo nhận định của chúng tôi, Nga đang thể hiện rõ xu hướng lựa chọn đột phá, cách tân với Chiến lược phát triển kinh tế - xã hội dài hạn (KDR-2020, KDR-2030 và KDR 2050) được Bộ Phát triển Kinh tế Liên bang Nga soạn thảo theo chỉ định của Tổng thống Liên bang Nga, dựa theo kết quả các cuộc họp của Hội đồng Nhà nước Liên bang ngày 21/7/2006 và Pháp lệnh Chính phủ Liên bang No 1662-r. ngày 17/11/2008. Trong bài viết này, chúng tôi tổng hợp và phân tích định hướng chiến lược phát triển của Nga trên một số lĩnh vực trọng yếu như ngoại giao, kinh tế, quân sự-quốc phòng và khoa học-công nghệ những thập kỷ đầu thế kỷ XXI.

Từ sau khi Liên bang Xô Viết tan rã, nền kinh tế Nga chỉ thực sự khởi sắc và được ghi nhận rõ nét nhất từ năm 2000 với những đóng góp không nhỏ từ năng lực lãnh đạo của Vladimir Putin trên cương vị Tổng thống và Thủ tướng. Nga đã có cách nhìn mới trong chính sách đối ngoại và bắt đầu khôi phục lại vị thế quốc tế của mình, đã và đang không ngừng ổn định, phát triển, vị thế của một cường quốc quân sự, kinh tế được cải thiện một cách vững chắc. Tình hình an ninh ở khu vực Bắc Caucas đã bắt đầu đi vào ổn định thông qua những biện pháp cứng rắn nhằm dẹp yên các cuộc bạo loạn của những

phần tử ly khai và khủng bố. Do chủ trương hòa nhập với thế giới, hình ảnh của Nga ngày một được cải thiện trên trường quốc tế, nhất là trong cách nhìn của phương Tây (Các nước G7 kết nạp Nga thành G8. Khu vực Sochi của Nga được chọn làm nơi tổ chức Thế vận hội mùa đông năm 2014. Nga là thành viên của một số tổ chức và thể chế quốc tế có uy tín như APEC, WTO,...).

Nắm giữ cương vị Chủ tịch diễn đàn G20 từ ngày 1/12/2012, vào thời điểm các nền kinh tế phương Tây hàng đầu đang trải qua giai đoạn khó khăn, Nga

^(*) TS., Viện Kinh tế và Chính trị thế giới.

đã tỏ ra có ảnh hưởng rất lớn và ngày càng chứng tỏ vị thế quốc tế mới của mình. Nga đang xuất hiện với tư cách là một “tác nhân” trong đời sống kinh tế-chính trị quốc tế. Đặc biệt, với chiến lược phát triển theo hướng đột phá, cách tân, một nước Nga mạnh mẽ và tự tin hơn sẽ tác động mạnh đến những thay đổi tích cực trên thế giới.

1. Chiến lược ngoại giao toàn cầu

Theo hướng đột phá, cách tân, trong những thập kỷ đầu thế kỷ XXI, nguyên tắc đối ngoại của Nga đặt ra hai mục tiêu cơ bản. *Một là* tạo ra các điều kiện bên ngoài thuận lợi, tạo đà cho các cải cách trong nước. *Hai là* đảm bảo giữ được vị trí nhất định của Nga trên trường quốc tế, nhất là ở các khu vực, lĩnh vực chiến lược quan trọng.

Nga luôn tích cực và chủ động trong chiến lược đối ngoại, áp dụng các hình thức ngoại giao đa phương khác nhau, từ nhóm BRICS đến G20, G8 và Tổ chức Hợp tác Thượng Hải. Nga thường xuyên quan tâm tới việc tăng cường quan hệ với các nước SNG, coi sự phát triển hợp tác đa phương và các quá trình liên kết trong không gian SNG sẽ là hướng phát triển then chốt trong chính sách đối ngoại những thập kỷ tới.

Trong quan hệ với Mỹ và các nước phương Tây khác, Nga tiến hành chính sách vừa cứng rắn, vừa mềm dẻo; bên cạnh các mối quan hệ kinh tế, Nga còn tăng cường các mối quan hệ song phương và đa phương khác. Đồng thời, chiến lược đột phá của Nga là tăng cường và mở rộng quan hệ với nhiều nước ở nhiều khu vực khác nhau trên thế giới. Trước hết là kiên định đường lối duy trì và phát triển quan hệ truyền thống với các nước Trung Đông, khôi phục quan hệ với các nước khu vực Mỹ

Latin. Xu hướng tăng cường quan hệ với các nước châu Á - Thái Bình Dương của Nga cũng thể hiện rõ từ năm 2012.

Với chiến lược ngoại giao toàn cầu này, cộng với tiềm năng của mình, Nga đang và sẽ từng bước khôi phục sức mạnh, vị thế cường quốc trong một thế giới đa cực.

Trong Thông điệp Liên bang ngày 12/12/2012, Tổng thống Nga V. Putin nhấn mạnh, Nga phải duy trì và củng cố vị thế của mình trên trường quốc tế, đồng thời phải xây dựng chính sách đối ngoại của mình sao cho đáp ứng ý nguyện của các nước láng giềng và những đối tác trong cộng đồng quốc tế [7].

2. Chiến lược kinh tế mới

Trong phần mở đầu Thông điệp Liên bang ngày 12/12/2012, Tổng thống V. Putin khẳng định, nhiệm vụ xuyên suốt là “xây dựng một nước Nga giàu có và phồn vinh”. Với quyết tâm chuyển đổi mô hình tăng trưởng kinh tế truyền thống phụ thuộc vào xuất khẩu dầu mỏ và khí đốt sang nền kinh tế tri thức, Nga không chỉ tiếp thu, sử dụng công nghệ, mà còn tích cực sáng tạo công nghệ mới. Tổng thống V. Putin cho rằng, “thứ mà con người tìm cách thu hút sẽ không phải là kim loại, dầu mỏ hay khí đốt, mà trước hết là nguồn nhân lực trình độ cao” [7].

Một định hướng lớn khác trong phát triển kinh tế là việc đẩy mạnh tự do hóa thị trường, trong đó “trung tâm của mô hình tăng trưởng mới phải là tự do kinh tế, sở hữu tư nhân và cạnh tranh, một nền kinh tế thị trường hiện đại thay thế cho tư bản nhà nước”. Tổng thống V. Putin quyết tâm hiện thực hóa mô hình tăng trưởng mới bằng cách đưa Nga hội nhập sâu hơn vào nền kinh tế toàn cầu, cải thiện mạnh mẽ môi trường kinh

doanh, thu hút đầu tư nước ngoài và đẩy mạnh xuất khẩu nhằm tận dụng thế mạnh của tân thành viên WTO.

Nga có kế hoạch sắp xếp, tái tổ chức, thâm nhập thị trường cho mọi loại hình công ty và doanh nghiệp. Chính phủ sẽ hỗ trợ các dự án cơ sở hạ tầng lớn, cải thiện đáng kể hiệu quả chi tiêu, mở thầu quốc tế rộng rãi, tổ chức kiểm toán bắt buộc với sự tham gia của các chuyên gia quốc tế. Đồng thời, Nga tiếp tục nâng cao chất lượng dịch vụ, giảm bớt vai trò của nhà nước trong nền kinh tế. Đến năm 2016, cổ phần của chính phủ trong một số công ty nguyên liệu thô có thể sẽ giảm bớt và hoàn thành việc thu hồi vốn của các công ty phi hàng hóa lớn mà không được coi là độc quyền tự nhiên, cũng không thuộc về công nghiệp quốc phòng. Nga tin vào sự tham gia tích cực của tư nhân hóa và sự phát triển hơn nữa của các tài sản công nghệ cao. Đồng thời, Nga cần tìm người mua cổ phần là các nhà đầu tư toàn cầu không chỉ sẵn sàng đầu tư vào các cơ sở khoa học và công nghệ, mà còn có sự liên kết với nhau và tạo vị thế của họ trên các thị trường quốc tế lớn.

Công nghiệp hàng không là một trong những ngành kinh tế chủ chốt của Nga. Nga đã và đang giữ vững vị trí top 3 cường quốc thế giới về chế tạo máy bay. Thời kỳ 2013-2025, duy trì vị trí top 3 cường quốc thế giới về chế tạo máy bay là một trong những mục tiêu chủ yếu của chương trình phát triển ngành công nghiệp hàng không. Để đạt được mục tiêu này, Nga cần đổi mới cơ sở vật chất kỹ thuật của công nghiệp hàng không để đáp ứng mục tiêu đề ra là đến năm 2020 đưa vào sử dụng 1.300 máy bay chở khách mới, chế tạo ít nhất 3.300 máy bay quân sự, 5.500 máy bay lên

thăng dân dụng và quân dụng cùng 33.000 động cơ máy bay mới [15].

Về triển vọng phát triển ngành giao thông vận tải, dự định cần khoản kinh phí 12,5 nghìn tỷ rúp nhằm xây dựng hơn 2.500 km đường sắt và 14.000 km đường ô tô, nâng công suất bốc dỡ của các hải cảng thêm 356 triệu tấn hàng hóa và đưa vào sử dụng gần 100 đường băng cất-hạ cánh mới. Đồng thời, Nga cần phải sửa chữa và nâng cấp hơn 7.000 km đường sắt, khoảng 8% đường bộ giao thông-vận tải liên bang [16]. Cơ hội khác để Nga khôi phục vị thế nước lớn về hàng không vũ trụ là tích cực tham gia chương trình quốc tế thám hiểm Sao Hỏa. Đây sẽ là mục tiêu chính trong khám phá vũ trụ của con người trong nửa thế kỷ tới, bởi vì Sao Hỏa là hành tinh duy nhất có thể trở thành nơi di cư của con người trong hệ Mặt Trời.

Nông nghiệp phải đảm bảo an ninh lương thực, đồng thời mở rộng thị trường tiêu thụ. Từ tháng 10/2011, Nga thật sự đang tăng cường vị thế trên thị trường ngũ cốc thế giới, mở rộng phạm vi địa lý bán hàng nông nghiệp. Đến năm 2020, diện tích đất trồng ngũ cốc của Liên bang Nga có thể lên tới gần 80 triệu ha [1]. Nga bắt đầu khai thác các khu vực ở châu Á - Thái Bình Dương bằng những lô hàng lớn. Đây là thị trường chiến lược quan trọng mà Nga quyết tâm khai thác. Ngoài ra, Nga sẽ sớm mở rộng sự hiện diện trên thị trường ngũ cốc Trung Đông và châu Phi.

Khai phá, phát triển vùng Viễn Đông: Vùng Viễn Đông của Nga có diện tích bằng một nửa Trung Quốc, dân cư thưa thớt nhưng lại có tài nguyên khoáng sản, tài nguyên nước, tài nguyên rừng và tài nguyên sinh vật biển phong phú; tiềm năng khai thác, sử

dụng rất lớn. Suốt nhiều năm qua bị bỏ rơi và kém phát triển khiến khu vực này đang trở thành nơi nhạy cảm chính trị, kinh tế nhất của Nga. Trong “Chiến lược An ninh Quốc gia Liên bang Nga trước năm 2020”, Nga mở rộng phạm vi sử dụng vũ lực tới lĩnh vực tranh giành nguồn năng lượng. Theo tinh thần đó, Nga tăng cường sức mạnh quân sự Viễn Đông và sẵn sàng cho việc sử dụng vũ lực bảo vệ nguồn tài nguyên năng lượng khi cần thiết. Nga thành lập Bộ phát triển Viễn Đông và bắt chấp có sự tranh chấp Nga-Nhật về quần đảo Curil, Nhật vẫn là nhà đầu tư nước ngoài chủ yếu vào Viễn Đông. Điều đó chứng tỏ Trung Quốc rất khiến Nga phải cảnh giác, đề phòng.

Khai thác vùng Cực Bắc: Phần lớn các lớp băng ở Bắc Cực sẽ tan chảy do biến đổi khí hậu; điều này tạo cơ hội để mở ra nhiều con đường vận tải biển mới ở Bắc Á và khai thác nguyên liệu (dầu, khí, than đá). Các nước tiếp giáp với Bắc Cực, như Nga, Canada, Mỹ, Na Uy, Đan Mạch đã bắt đầu tranh chấp trong việc phân chia Bắc Băng Dương; Trung Quốc, Nhật Bản và Hàn Quốc cũng đang nỗ lực để đưa mỗi quan tâm lợi ích của mình vào cuộc tranh chấp này. Liên Bang Nga tiếp giáp với Bắc Băng Dương dài nhất và đang có ý đồ chiếm 1,2 triệu km² thành sở hữu của mình.

Khả năng định vị thế cường quốc năng lượng: Nga và Iran chiếm 60% nguồn dự trữ khí đốt tự nhiên của thế giới. Bên cạnh việc duy trì thị trường châu Âu, Nga đang hướng tới việc xuất khẩu năng lượng của mình sang các nước Đông Bắc Á như Trung Quốc, Nhật Bản, Hàn Quốc.

So với thị trường châu Âu đang bị bão hòa, hạn chế và tăng trưởng kinh tế

bị đình trệ thì thị trường Đông Bắc Á luôn tăng trưởng ổn định, tạo cơ hội tốt đẹp cho Nga. Đối với Nga, Đông Bắc Á không chỉ là cơ hội, thị trường mới để xuất khẩu năng lượng mà còn là cầu nối đưa Đông Siberia và Viễn Đông tham gia vào quan hệ kinh tế với mục đích phát triển vùng xa xôi này của Nga. Việc Nhật Bản gia tăng nhập khẩu dầu mỏ và khí đốt hóa lỏng sau trận động đất gây sự cố hạt nhân ở Fukushima là kịch bản có lợi cho Nga và trao cho Nga cơ hội khẳng định thêm vị trí của người cung cấp dầu, khí ở Đông Bắc Á. Hàn Quốc là bạn hàng lớn thứ 3 của Nga tại Đông Bắc Á; 2/3 lượng xuất khẩu của Nga sang Hàn Quốc chủ yếu là nguyên liệu năng lượng và nhiên liệu uran phục vụ các nhà máy điện hạt nhân. Đường ống dẫn khí hóa lỏng đi qua lãnh thổ CHDCND Triều Tiên 700 km trong tổng chiều dài 1.100 km nằm trong kế hoạch của Nga sẽ bắt đầu từ năm 2017, mỗi năm vận chuyển sang Hàn Quốc được 10 triệu m³ khí lỏng và CHDCND Triều Tiên cũng nhận được khoảng 100 triệu USD/năm tiền phí vận chuyển quá cảnh qua lãnh thổ nước mình.

Hạt nhân là một trong những ngành công nghiệp hàng đầu của Nga, có ứng dụng quan trọng trong mọi lĩnh vực đời sống, như kinh tế, công nghiệp năng lượng, khám phá vũ trụ, hàng không, y tế, nông nghiệp, sản xuất vật liệu... Tập đoàn năng lượng hạt nhân quốc gia ROSATOM có kế hoạch lắp đặt lò phản ứng nhanh thử nghiệm BREST-300 làm mát bằng chì tại Tổ hợp Hoá học SCC (Siberian Chemical Combine) ở Seversk, thuộc vùng Tomsk. Việc xây dựng lò phản ứng 300 MWe này sẽ được bắt đầu vào năm 2016, có thể phát điện vào năm 2020. Đây sẽ là nguyên mẫu đầu tiên của một loạt các phiên bản lò phản ứng công

suất 1200 MWe trên toàn quốc. Chiến lược dài hạn của ROSATOM đến năm 2050 liên quan đến việc chuyển hướng sang thế hệ các nhà máy điện hạt nhân mới an toàn cao, sử dụng lò phản ứng nhanh, chu trình nhiên liệu khép kín và nhiên liệu MOX. Chương trình mục tiêu đến năm 2020 sẽ chứng minh cho vai trò của công nghệ lò phản ứng nhanh và cơ sở hạ tầng chu trình nhiên liệu liên quan, có thể đưa vào sử dụng vào năm 2030. Chính phủ Nga chủ trương tăng thêm chi phí và đẩy mạnh chương trình phát triển công nghệ hạt nhân mới. Theo đó, Nga có kế hoạch cung cấp 45-50% điện hạt nhân cho nhu cầu sử dụng của đất nước vào năm 2050 và tăng lên 70-80% vào cuối thế kỷ XXI [8].

3. Chiến lược quân sự, quốc phòng

Ngày 7/5/2012, Tổng thống Nga đã ký Sắc lệnh số 603, quyết định Thực hiện chương trình xây dựng và hiện đại hóa lực lượng vũ trang Liên bang Nga, đổi mới và nâng cao hiệu lực chiến đấu của các lực lượng vũ trang nhằm mục đích đối phó với những nguy cơ tiềm năng xâm hại lợi ích chiến lược của Liên bang [16]. Theo đó, trong chiến lược đột phá những thập kỷ tới, Nga đảm bảo:

- Trang bị cho lực lượng vũ trang Liên bang Nga các chủng loại vũ khí, khí tài và trang thiết bị hiện đại nhất, triển khai được 70% đến năm 2020.

- Ưu tiên phát triển lực lượng răn đe hạt nhân, khí tài phương tiện vũ trang phòng thủ vũ trụ, hệ thống truyền thông, trinh sát và điều hành tác chiến, trang thiết bị tác chiến điện tử, tổ hợp các hệ thống máy bay không người lái, các tổ hợp robot tấn công có trí tuệ nhân tạo, các phương tiện vận tải đường không hiện đại, vũ khí có độ chính xác cao và các phương tiện, trang bị chống

vũ khí chính xác, hệ thống trang bị - khí tài cá nhân bảo vệ sĩ quan, binh sĩ trên chiến trường.

- Phát triển lực lượng hạm đội hải quân. Nga sẽ tăng cường lực lượng hạt nhân của Hải quân để duy trì vị thế của Nga như một cường quốc biển hàng đầu thế giới. Theo đó, toàn bộ 51 tàu chiến và 24 tàu ngầm, bao gồm 8 tàu ngầm lớp Borei, sẽ được đưa vào biên chế của Hải quân Nga vào năm 2020. Nga sẽ đẩy nhanh việc đóng các tàu chiến và tàu ngầm cũng như chế tạo trang bị và vũ khí cho Hải quân để có thể đưa vào sử dụng sau năm 2020.

- Xây dựng hệ thống có độ tin cậy cao nhằm dự toán và lên kế hoạch chiến lược trong lĩnh vực cảnh báo sớm những nguy cơ đe dọa nền an ninh quốc gia – dân tộc trong giai đoạn từ 30 đến 50 năm.

- Chuẩn bị các phương án khả thi thực hiện chương trình quốc gia về vũ khí trang bị, khí tài quân sự cho lực lượng vũ trang giai đoạn từ năm 2016-2025, trang bị lại vũ khí, phương tiện chiến tranh hiện đại cho lực lượng vũ trang Liên bang Nga, các quân binh chủng và các lực lượng, các cơ quan quân sự trên cơ sở các mẫu vũ khí trang bị, khí tài quân sự và trang thiết bị đặc chủng có khả năng cạnh tranh cao của các nhà sản xuất trong nước.

4. Chiến lược khoa học và công nghệ

Nga nhận thức rằng, một vấn đề khác trên bước đường hội nhập vào nền kinh tế toàn cầu là sự khác biệt trong tiêu chuẩn công nghệ. Các điều kiện kinh tế chính cho sự đổi mới là cạnh tranh. Chỉ có cạnh tranh mới có thể buộc doanh nghiệp tư nhân tìm kiếm các giải pháp công nghệ tốt hơn và do đó thúc đẩy sản xuất. Trong sản xuất công nghệ cao, chỉ có một thị trường - thị

trường toàn cầu. Nga cần một nền kinh tế mới với một ngành công nghiệp cạnh tranh và cơ sở hạ tầng, với một ngành công nghiệp dịch vụ phát triển và với một khu vực nông nghiệp hiệu quả. Đó là nền kinh tế trên cơ sở công nghệ hiện đại. Nga phải đảm nhận các vị trí quan trọng nhất trong việc phân công lao động quốc tế, không chỉ là một nhà cung cấp nguyên liệu thô và năng lượng, mà còn chiếm hữu công nghệ cao cấp - ít nhất là trong một số lĩnh vực. Những ngành được lựa chọn là dược phẩm, hóa học, công nghệ cao, vật liệu tổng hợp và các vật liệu phi kim loại, hàng không, thông tin, công nghệ truyền thông và công nghệ nano. Tất nhiên, ngành công nghiệp hạt nhân và hàng không vũ trụ vẫn phải duy trì thế mạnh.

Các trường đại học được coi là trung tâm khoa học cơ bản và làm cơ sở nguồn nhân lực cho sự phát triển sáng tạo. Khả năng cạnh tranh quốc tế của giáo dục đại học phải trở thành mục tiêu quốc gia của Nga. Đến năm 2020, Nga đặt mục tiêu có một số trường đại học đẳng cấp quốc tế với đầy đủ các công nghệ hiện đại. Việc tài trợ cho quỹ nghiên cứu công hỗ trợ phát triển các sáng kiến khoa học sẽ được tăng lên nhiều lần, đạt 25 triệu rúp vào năm 2018. Các công ty tư nhân cũng trích 3-5% tổng thu nhập cho nghiên cứu và phát triển.

Nền kinh tế mới của Nga sẽ là một nền kinh tế đa dạng. Tỷ trọng trong GDP của các ngành công nghệ cao và trí tuệ sẽ tăng gấp 1,5 lần vào năm 2020, tăng gấp đôi xuất khẩu của các sản phẩm công nghệ cao. Đây sẽ là một nền kinh tế hiệu quả với năng suất lao động cao và tiêu thụ năng lượng thấp. Nga phải thu hẹp đáng kể khoảng cách với các nước dẫn đầu. Điều này có nghĩa

rằng Nga phải gia tăng gấp đôi năng suất lao động trung bình, và trong các lĩnh vực quan trọng, phải đạt được một mức độ tương tự, hoặc thậm chí cao hơn so với các đối thủ cạnh tranh của Nga.

Nga sẽ theo đuổi một nền kinh tế sáng tạo. Thị phần của các doanh nghiệp giới thiệu công nghệ mới phải tăng trưởng 2,5 lần vào năm 2020, từ 10,5% đến 25%, đạt mức trung bình của châu Âu hiện nay. Không dưới 50% số lao động sẽ được tuyển dụng vào các doanh nghiệp nhỏ. Vào năm 2020, một phần lớn các doanh nghiệp nhỏ sẽ phải tham gia vào thị trường toàn cầu, xuất khẩu sản phẩm và các dịch vụ chất lượng.

Kết luận

Hiện nay, một số người coi Nga là một nền cộng hòa công nghiệp phiến diện, tham nhũng và các vấn đề dân số, y tế... không thể khắc phục. Tất cả những điều này sẽ khiến cho sự đi xuống là khó tránh khỏi. Tuy nhiên, số khác thì cho rằng cải cách và hiện đại hóa sẽ cho phép Nga khắc phục được khó khăn, và giới lãnh đạo nước này đang đi đúng hướng. Nhưng không thể phủ nhận rằng, một trong những cơ sở để dự đoán nền kinh tế Nga sẽ tiếp tục có những bước phát triển mới là nước Nga có trữ lượng lớn về nguyên nhiên liệu, đặc biệt là dầu khí, hơn nữa Nga còn có kho vũ khí hạt nhân chiến lược khổng lồ, và quan trọng nhất là có vị trí địa chính trị đặc thù án ngữ giữa các cường quốc Đại Tây Dương và các cường quốc châu Á-Thái Bình Dương mới. Tuy đây là điều kiện cần chứ chưa phải đủ, nhưng dù kết quả như thế nào, thì với vốn nhân lực lớn, Nga sẽ phát triển các khu vực kinh tế mới có khả năng cạnh tranh toàn cầu. Sự phát triển các mối quan hệ kinh tế, khoa học và công nghệ với các nước châu Âu, ở khu

vực mà phát triển công nghệ trong thập kỷ tới sẽ được ưu tiên, sẽ giúp Nga có được nhiều lợi ích. Từ đó, Nga sẽ tác động tới các nước châu Á nhằm tìm cách giảm sự chi phối của nhân tố năng lượng [8]. Về tổng thể có thể cho rằng sự yếu kém nào đó của Nga chỉ là tạm thời, sớm muộn thì sức mạnh của Nga sẽ ngày một tăng cường trong một thế giới đa cực với nhiều trung tâm quyền lực vừa hợp tác với nhau, vừa cạnh tranh, kiềm chế, chi phối lẫn nhau □

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Minh Bích, <http://www.baomoi.com/Lien-bang-Nga-Nuoc-xuat-khau-ngu-coc-hang-dau-the-gioi/119/7144472.epi>
2. John O'Loughlin, Paul F. Talbot (2005). *Where in the World is Russia? Geopolitical Perceptions and Preferences of Ordinary Russians.*
3. Ingmar Oldberg (2010). *Russia's Great Power Strategy under Putin and Medvedev*, <http://www.ui.se/upl/files/44020.pdf>
4. William H. Cooper (2008). *Russia's Economic Performance and Policies and Their Implications for the United States*. <http://fpc.state.gov/documents/organization/115956.pdf>
5. Thông tấn xã Việt Nam (2008). “Nước Nga mới dưới thời Putin”, *Tài liệu tham khảo đặc biệt* ngày 11/02.
6. Thông tấn xã Việt Nam (2012). *Bản tin kinh tế các số tháng 11*.
7. Thông tấn xã Việt Nam (2012). “Thông điệp Liên bang của Tổng thống Nga V. Putin”. *Tài liệu tham khảo đặc biệt*, số ngày 13/12.
8. *Заявления по важнейшим вопросам*, 8 февраля 2008 года, Москва, Кремль. http://archive.kremlin.ru/appears/2008/02/08/1542_type63374type63378type82634_159528.shtml
9. Кузык Б. Н., Яковец Ю. В. (2004). *Россия — 2050: стратегия инновационного прорыва*. Изд-во Экономика, Москва
10. http://www.economy.gov.ru/minec/activity/sections/macro/prognoz/doc20120912_000004
11. <http://nangluongvietnam.vn/news/vn/dien-hat-nhan-nang-luong-tai-tao/dien-hat-nhan/nga-dat-muc-tieu-dien-hat-nhan-dap-ung-50-nhu-cau-nang-luong-nam-2050.html>
12. http://vietnamese.ruvr.ru/2012_12_28/99450336/
13. http://vietnamese.ruvr.ru/2013_01_23/102133730/
14. http://www.economy.gov.ru/minec/activity/sections/macro/prognoz/doc20120511_003
15. <http://www.economy.gov.ru/minec/activity/sections/macro/prognoz/indexprognoz>
16. <http://www.quocphonganninh.edu.vn/Tint%E1%BB%A9c/tabid/89/catid/405/item/1960/sac-lenh-qua-tong-thong-nuoc-cong-hoa-lien-bang-nga-ve-cai-cach-va-doi-moi-cac-luong-vu-trang-lien-bang.aspx>
17. <http://www.vietnamplus.vn/Home/Nga-quyet-tam-duy-tri-vi-the-ve-che-tao-may-bay/201211/170277.vnplus>